

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

19 decembrie 2013 *

„Spațiul de libertate, securitate și justiție — Regulamentul (CE) nr. 810/2009 — Articolul 21 alineatul (1), articolul 32 alineatul (1) și articolul 35 alineatul (6) — Proceduri și condiții de eliberare a vizelor uniforme — Obligația de a elibera o viză — Evaluarea riscului de imigrare ilegală — Intenția solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate — Îndoială întemeiată — Marjă de apreciere a autorităților competente”

În cauza C-84/12,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Verwaltungsgericht Berlin (Germania), prin decizia din 10 februarie 2012, primită de Curte la 17 februarie 2012, în procedura

Rahmanian Koushkaki

împotriva

Bundesrepublik Deutschland,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnul K. Lenaerts, vicepreședinte, domnii A. Tizzano, L. Bay Larsen (raportor), T. von Danwitz, E. Juhász, A. Borg Barthet, C. G. Fernlund și J. L. da Cruz Vilaça, președinți de cameră, și domnii A. Rosas, G. Arestis, J. Malenovský, A. Arabadjiev, E. Jarašiūnas, și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 29 ianuarie 2013,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Koushkaki, de T. Kaschubs-Saeedi, Rechtsanwältin;
- pentru guvernul german, de T. Henze și de J. Möller, în calitate de agenți;
- pentru guvernul belgian, de T. Materne și de C. Pochet, în calitate de agenți;
- pentru guvernul ceh, de M. Smolek și de J. Vlácil, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: germana.

— pentru guvernul danez, de C. Vang și de M. Wolff, în calitate de agenți;
— pentru guvernul eston, de M. Linntam, în calitate de agent;
— pentru guvernul elen, de T. Papadopolou, în calitate de agent;
— pentru guvernul olandez, de M. Bulterman și de C. Wissels, în calitate de agenți;
— pentru guvernul polonez, de K. Pawłowska și de M. Arciszewski, în calitate de agenți;
— pentru guvernul elvețian, de D. Klingele, în calitate de agent;
— pentru Comisia Europeană, de W. Bogensberger și de G. Wils, în calitate de agenți,
după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 11 aprilie 2013,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 21 alineatul (1) și a articolului 32 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO L 243, p. 1).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Koushkaki, resortisant iranian, pe de o parte, și Bundesrepublik Deutschland, pe de altă parte, cu privire la o decizie a autorităților competente ale acesteia din urmă prin care se refuza acordarea domnului Koushkaki a unei vize în scopul efectuării unei vizite în Germania.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Codul frontierelor Schengen

- 3 Regulamentul (CE) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 de instituire a unui cod comunitar privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul frontierelor Schengen) (JO L 105, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 8, p. 5), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 265/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 martie 2010 (JO L 85, p. 1, denumit în continuare „Codul frontierelor Schengen”), cuprinde un articol, articolul 5, intitulat „Condiții de intrare pentru resortisanții țărilor terțe”, care prevede la alineatul (1):

„Pentru o ședere care nu depășește trei luni pe o perioadă de șase luni, condițiile de intrare pentru resortisanții țărilor terțe sunt următoarele:

- (a) să fie în posesia unui document sau a unor documente de călătorie valabile care permit trecerea frontierei;

- (b) să fie în posesia unei vize valabile, în cazul în care aceasta este cerută în temeiul Regulamentului (CE) nr. 539/2001 al Consiliului din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație [JO L 81, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 97] [...];
- (c) să justifice obiectul și condițiile șederii și să dispună de mijloace de subzistență suficiente, atât pentru durata șederii, cât și pentru întoarcerea în țara de origine sau pentru tranzitul către o țară terță în care admisia este garantată sau să fie în măsură să dobândească legal respectivele mijloace;
- (d) să nu fie o persoană pentru care s-a dat o alarmă în cadrul SIS [Sistemul de Informații Schengen] în scopul refuzului intrării;
- (e) să nu fie considerat o amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă, sănătatea publică sau relațiile internaționale ale unuia dintre statele membre și, în special, să nu fie semnalat ca inadmisibil în bazele de date ale statelor membre pentru motivele enumerate anterior.”

Regulamentul VIS

- 4 Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) (JO L 218, p. 60), astfel cum a fost modificat prin Codul de vize (denumit în continuare „Regulamentul VIS”), prevede la articolul 12 alineatul (2) că, în cazul în care s-a luat decizia de a se refuza o viză, autoritatea competentă menționează în dosarul de cerere motivul refuzului vizei, ales dintr-o listă care corespunde listei reproduse în formularul tipizat care figurează în anexa VI la Codul de vize.

Codul de vize

- 5 Considerentele (3), (18) și (28) ale Codului de vize au următorul cuprins:

„(3) În ceea ce privește politica în materie de vize, stabilirea unui «corpus comun» de acte legislative, în special prin consolidarea și dezvoltarea acquis-ului (dispozițiile pertinente din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 [...] și Instrucțiunile consulare comune [...]), constituie unul dintre elementele fundamentale ale «dezvoltării în continuare a politicii comune în materie de vize ca parte a unui sistem multistratificat destinat să faciliteze călătoriile legitime și să combată imigrația clandestină printr-o mai mare armonizare a legislațiilor naționale și a practicilor de procesare a cererilor de viză la reprezentanțele consulare locale» [...]

[...]

(18) Cooperarea locală Schengen este indispensabilă pentru o aplicare armonizată a politicii comune în materie de vize și pentru evaluarea corectă a riscurilor legate de migrație și/sau de securitate. Date fiind situațiile diferite existente la nivel local, misiunile diplomatice și oficiile consulare ale statelor membre din diferite zone ar trebui să-și evalueze aplicarea practică a anumitor dispoziții legislative, pentru a asigura aplicarea armonizată a acestora, în vederea împiedicării fenomenului de «visa shopping» și a tratamentului diferit aplicat solicitanților de viză.

[...]

(28) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume stabilirea procedurilor și a condițiilor de eliberare a vizelor de tranzit sau de ședere pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă care să nu depășească trei luni, în decursul unei perioade de șase luni, nu poate fi realizat în mod

satisfăcător de către statele membre și, în consecință, poate fi realizat mai bine la nivelul Comunității, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este prevăzut la articolul [5 TUE]. [...]"

6 Articolul 1 alineatul (1) din Codul de vize prevede:

„Prezentul regulament stabilește procedurile și condițiile de eliberare a vizelor de tranzit sau de ședere pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă care să nu depășească trei luni, în decursul unei perioade de șase luni.”

7 Articolul 4 alineatele (1)-(4) din codul menționat enumeră autoritățile competente să decidă cu privire la cererile de viză, precum și să participe la examinarea acestor cereri și la luarea deciziilor cu privire la acestea.

8 Potrivit articolului 14 alineatul (1) din codul menționat, atunci când depune o cerere de viză uniformă, solicitantul trebuie să prezinte o serie de documente justificative și, printre altele, potrivit literei (d) a alineatului (1) al acestui articol, informații care permit evaluarea intenției solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate.

9 Articolul 21 din Codul de vize, intitulat „Verificarea condițiilor de intrare și evaluarea riscului”, prevede la alineatele (1), (7) și (8):

„(1) Atunci când se procedează la examinarea unei cereri de viză uniformă, se stabilește dacă solicitantul îndeplinește condițiile de intrare prevăzute la articolul 5 alineatul (1) literele (a), (c), (d) și (e) din Codul Frontierelor Schengen și se evaluează, cu o atenție deosebită, dacă solicitantul prezintă un risc de imigrație ilegală sau un risc la adresa securității statelor membre și dacă acesta intenționează să părăsească teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate.

[...]

(7) Examinarea cererii se bazează în special pe autenticitatea și pe fiabilitatea documentelor înaintate și pe veridicitatea și fiabilitatea declarațiilor solicitantului.

(8) În timpul examinării unei cereri, consulatele îl pot convoca pe solicitant pentru un interviu, în cazuri justificate, și pot cere documente suplimentare.”

10 Articolul 23 alineatul (4) din Codul de vize are următorul cuprins:

„Cu excepția cazului în care cererea a fost retrasă, se ia decizia de a:

(a) elibera o viză uniformă, în conformitate cu articolul 24;

(b) elibera o viză cu valabilitate teritorială limitată, în conformitate cu articolul 25;

(c) refuza o viză, în conformitate cu articolul 32;

[...]”

- 11 Articolul 32 din codul menționat, intitulat „Respingerea cererilor de viză”, precizează la alineatele (1), (2) și (5):

„(1) Fără a se aduce atingere articolului 25 alineatul (1), cererea de viză se respinge:

(a) dacă solicitantul:

- (i) prezintă un document de călătorie contrafăcut, fals sau falsificat;
- (ii) nu furnizează o justificare pentru scopul și condițiile șederii prevăzute;
- (iii) nu furnizează dovada unor mijloace de întreținere suficiente, atât pe durata șederii prevăzute, cât și pentru întoarcerea în țara de origine sau de reședință sau pentru tranzitul către o țară terță în care este sigur că urmează să fie primit, sau dacă nu este în măsură să dobândească astfel de mijloace în mod legal;
- (iv) a petrecut deja trei luni în cursul perioadei de șase luni în desfășurare pe teritoriul statelor membre pe baza unei vize uniforme sau a unei vize cu valabilitate teritorială limitată;
- (v) este o persoană care face obiectul unei alerte în SIS emise în scopul de a i se refuza intrarea;
- (vi) este considerat ca reprezentând o amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă sau sănătatea publică, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 19 din Codul frontierelor Schengen, sau relațiile internaționale ale unuia din statele membre, în special dacă în bazele de date naționale ale statelor membre a fost emisă o alertă în scopul de a i se refuza intrarea pentru motivele enumerate anterior, sau
- (vii) nu dovedește că deține o asigurare medicală de călătorie corespunzătoare și valabilă, după caz;

sau

- (b) dacă există îndoieli întemeiate cu privire la autenticitatea documentelor justificative înaintate de către solicitant sau cu privire la veridicitatea datelor pe care le cuprind, la gradul de încredere care poate fi acordat declarațiilor solicitantului sau cu privire la intenția acestuia de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei pe care o solicită.

(2) Decizia de respingere și motivele pe care se întemeiază se comunică solicitantului cu ajutorul formularului tipizat care figurează în anexa VI.

[...]

(5) Datele privind viza refuzată se introduc în VIS în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul VIS.”

- 12 Articolul 32 alineatele (2) și (3) din Codul de vize se aplică, potrivit articolului 58 alineatul (5) din acesta, de la 5 aprilie 2011.

13 Articolul 34 din codul menționat prevede:

„(1) O viză se anulează în situația în care se constată că, la momentul eliberării sale, nu au fost îndeplinite condițiile necesare pentru eliberarea acesteia, în special dacă există motive serioase pentru a considera că viza a fost obținută în mod fraudulos. În principiu, o viză este anulată de către autoritățile competente ale statului membru care a eliberat respectiva viză. Viza poate fi anulată de autoritățile competente ale altui stat membru [...]

(2) O viză este revocată în situația în care se constată că nu mai sunt îndeplinite condițiile pentru eliberarea vizei. În principiu, o viză este revocată de către autoritățile competente ale statului membru care a eliberat respectiva viză. Viza poate fi revocată de autoritățile competente ale altui stat membru [...]

[...]

(6) Decizia de anulare sau de revocare a unei vize și motivele pe care se întemeiază se comunică solicitantului prin formularul tipizat care figurează în anexa VI.

[...]”

14 Articolul 35 din Codul de vize prevede:

„(1) În situații excepționale, vizele se pot elibera la punctele de trecere a frontierei dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

[...]

(b) solicitantul nu a fost în măsură să solicite viza în prealabil și prezintă, la cerere, documente care dovedesc existența unor motive neprevăzute și imperative de intrare și

[...]

(6) În plus față de motivele de refuz al unei vize, astfel cum sunt prevăzute la articolul 32 alineatul (1), o viză este refuzată la punctul de trecere a frontierei dacă nu se îndeplinesc condițiile menționate la alineatul (1) litera (b) din prezentul articol.

(7) Dispozițiile privind motivarea și notificarea refuzurilor, precum și dreptul de exercitare a unei căi de atac stabilit la articolul 32 alineatul (3) și în anexa VI sunt aplicabile.”

15 Anexa II la Codul de vize cuprinde o listă neexhaustivă de documente justificative care trebuie prezentate de solicitanții de vize în conformitate cu articolul 14 din acest cod.

16 Anexa VI la codul menționat este constituită dintr-un formular standard pentru notificarea și motivarea refuzului, anulării sau revocării unei vize. Acest formular cuprinde printre altele o serie de 11 rubrici care trebuie utilizate de autoritățile competente pentru a motiva o decizie de refuz, de anulare sau de revocare a unei vize.

Dreptul german

- 17 Legea privind șederea, activitatea profesională și integrarea străinilor pe teritoriul federal [Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz)] din 30 iulie 2004 (BGBl. 2004 I, p. 1950) prevede la articolul 6:

„(1) În temeiul [Codului de vize], unui străin i se pot elibera următoarele tipuri de viză:

1. o viză de tranzit sau de ședere pe teritoriul statelor Schengen pentru o perioadă care să nu depășească trei luni în cadrul unei perioade de șase luni începând de la data primei intrări (viză Schengen).

[...]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 18 La 7 noiembrie 2010, domnul Koushkaki a solicitat Ambasadei Germaniei la Teheran (Iran) eliberarea unei vize uniforme.
- 19 Această cerere a fost respinsă pentru motivul că domnul Koushkaki nu dovedise că dispunea de mijloace de subzistență suficiente, atât pentru durata șederii preconizate, cât și pentru întoarcerea în țara sa de origine.
- 20 În urma contestării de către domnul Koushkaki a acestei prime decizii de respingere a cererii, ambasada Germaniei la Teheran a înlocuit, la 5 ianuarie 2011, respectiva decizie și a respins din nou cererea de viză pentru motivul că examinarea tuturor împrejurărilor referitoare la aceasta a evidențiat existența unor îndoieli importante cu privire la intenția solicitantului de a se întoarce în țara sa de origine înainte de expirarea vizei solicitate. În cadrul acestei a doua decizii de respingere, s-a considerat în special că nu putuse fi demonstrată integrarea economică a domnului Koushkaki în țara sa de origine.
- 21 La 8 februarie 2011, domnul Koushkaki a sesizat instanța de trimitere cu o acțiune în justiție prin care solicita ca Bundesrepublik Deutschland să fie obligată să se pronunțe din nou cu privire la cererea sa și să îi elibereze o viză uniformă.
- 22 Instanța de trimitere consideră că reclamantul din litigiul principal îndeplinește condițiile de intrare prevăzute la articolul 5 alineatul (1) literele (a) (c) și (d) din Codul frontierelor Schengen, la care face trimitere articolul 21 alineatul (1) din Codul de vize.
- 23 Potrivit Verwaltungsgericht Berlin, singurul aspect în litigiu este acela dacă domnul Koushkaki constituie o amenințare pentru ordinea publică în sensul articolului 5 alineatul (1) litera (e) din Codul frontierelor Schengen ca urmare a unui eventual risc de imigrație ilegală. În această privință, instanța de trimitere se întreabă dacă condiția pentru eliberarea unei vize referitoare la lipsa unui risc pentru ordinea publică este îndeplinită atunci când există convingerea că solicitantul va părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate sau dacă este suficient să nu existe îndoieli întemeiate cu privire la intenția respectivului solicitant de a părăsi acest teritoriu în timp util.
- 24 Instanța de trimitere ridică, în plus, problema consecințelor juridice care trebuie să decurgă, după caz, din constatarea că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 21 alineatul (1) din Codul de vize și că nu există un motiv de refuz întemeiat pe articolul 32 alineatul (1) din acest cod.

25 În aceste condiții, Verwaltungsgericht Berlin a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Obligația de a elibera reclamantului o viză Schengen impusă de instanță pârâtei este supusă condiției ca, pentru a dobândi convingerea prevăzută la articolul 21 alineatul (1) din Codul de vize, această instanță să constate că reclamantul intenționează să părăsească teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate sau este suficient ca, după examinarea prevăzută la articolul 32 alineatul (1) litera (b) din Codul de vize, instanța să nu aibă, în temeiul unor circumstanțe speciale, îndoieli întemeiate cu privire la intenția reclamantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei pe care o solicită?
- 2) Codul de vize conferă un drept, rezultat al exercitării unei competențe nediscreționare, la eliberarea unei vize Schengen în cazul în care sunt îndeplinite condițiile de intrare, în special cele prevăzute la articolul 21 alineatul (1) din Codul de vize, și nu există niciun motiv pentru respingerea cererii de viză în conformitate cu articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize?
- 3) Codul de vize se opune unei reglementări naționale conform căreia unui străin i se poate elibera, în temeiul dispozițiilor [Codului de vize], o viză de tranzit sau pentru șederea planificată pe teritoriul statelor Schengen pentru o perioadă care să nu depășească trei luni în cadrul unei perioade de șase luni începând de la data primei intrări (viză Schengen)?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la a doua întrebare

- 26 Prin intermediul celei de a doua întrebări, care trebuie examinată în primul rând, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă autoritățile competente ale unui stat membru pot refuza să elibereze o viză uniformă unui solicitant care îndeplinește condițiile de intrare menționate la articolul 21 alineatul (1) din Codul de vize și în privința căruia nu poate fi invocat niciunul dintre motivele pentru respingerea cererii de viză enumerate la articolul 32 alineatul (1) din codul menționat. Instanța de trimitere urmărește de asemenea să se stabilească dacă aceste autorități beneficiază de o anumită marjă de apreciere în cadrul examinării cererii de viză uniformă.
- 27 Cu titlu introductiv, este important de subliniat că, astfel cum indică titlul său, articolul 21 din Codul de vize are drept obiect stabilirea regulilor generale privind verificarea condițiilor de intrare și privind evaluarea riscului în cursul examinării unei cereri de viză uniformă.
- 28 Astfel, alineatul (1) al articolului 21 menționat indică elementele care trebuie verificate sau cărora trebuie să li se acorde o atenție deosebită înaintea adoptării oricărei decizii referitoare la o cerere de viză uniformă, fără a întocmi însă o listă precisă a condițiilor de eliberare a unei astfel de vize. În ceea ce privește celelalte alineate ale respectivului articol, acestea precizează metodele pe care trebuie să le aplice autoritățile competente ale statului membru în cauză pentru a efectua verificarea condițiilor de intrare și evaluarea riscului, în funcție de situațiile cu care sunt confruntate.
- 29 Această interpretare este confirmată de structura Codului de vize.
- 30 Astfel, acest articol figurează în capitolul III din titlul III din codul menționat, care reglementează diferitele etape ale examinării unei cereri de viză uniformă, iar nu în capitolul IV din respectivul titlu, care, astfel cum se arată la articolul 23 alineatul (4) din Codul de vize, stabilește condițiile în care autoritățile competente pot adopta decizia de a elibera sau de a nu elibera o viză uniformă sau, după caz, de a elibera o viză cu valabilitate teritorială limitată.

- 31 În schimb, trebuie să se constate că articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize stabilește o listă a motivelor pentru care trebuie să fie respinsă o cerere de viză uniformă.
- 32 Rezultă din cele de mai sus că, în timp ce articolul 21 alineatul (1) din Codul de vize stabilește în sarcina autorităților competente obligația de a verifica sau de a evalua anumite elemente, articolul 32 alineatul (1) din codul menționat stabilește consecințele care trebuie să rezulte ca urmare a acestei verificări și a acestei evaluări, în raport cu motivele de refuz enumerate în acest din urmă articol.
- 33 În consecință, pentru a se răspunde la a doua întrebare adresată de instanța de trimitere, este necesar să se stabilească dacă autoritățile competente ale unui stat membru pot refuza să elibereze o viză uniformă unui solicitant în privința căruia nu poate fi invocat niciunul dintre motivele pentru respingerea cererii de viză enumerate la articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize.
- 34 În această privință, rezultă dintr-o jurisprudență constantă a Curții că, în vederea interpretării unei dispoziții a dreptului Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de termenii utilizați, ci și de contextul în care apare aceasta, precum și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte (Hotărârea din 12 februarie 2009, Klarenberg, C-466/07, Rep., p. I-803, punctul 37, și Hotărârea din 13 decembrie 2012, Maatschap L.A. en D.A.B. Langestraat en P. Langestraat-Troost, C-11/12, punctul 27).
- 35 În ceea ce privește, în primul rând, modul de redactare a articolului 32 alineatul (1) din Codul de vize, trebuie să se constate că, potrivit acestei dispoziții, cererea de viză se respinge în cazul în care este îndeplinită una dintre condițiile enumerate la litera (a) a alineatului (1) al respectivului articol sau în cazul în care există îndoieli întemeiate cu privire la unul dintre elementele menționate la litera (b) a respectivului alineat.
- 36 Cu toate acestea, nu se poate stabili numai pe baza modului de redactare a articolului 32 alineatul (1) menționat dacă lista motivelor de refuz pe care acesta o stabilește este exhaustivă sau, dimpotrivă, dacă autoritățile competente ale statelor membre au posibilitatea de a refuza eliberarea unei vize uniforme bazându-se pe un motiv care nu este prevăzut de Codul de vize.
- 37 În ceea ce privește, în al doilea rând, contextul în care se înscrie articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize, este important de subliniat că articolul 23 alineatul (4) litera (c) din acesta precizează că o decizie prin care se refuză o viză se ia „în conformitate cu articolul 32” din codul menționat, ceea ce înseamnă că deciziile prin care se refuză eliberarea unei vize uniforme trebuie să fie adoptate în cadrul instituit de acest din urmă articol.
- 38 Or, faptul că articolul 32 din respectivul cod stabilește o listă de motive precise pe baza cărora se ia o decizie de refuz al unei vize, prevăzând în același timp, la alineatul (2), că motivele pe care se întemeiază această decizie trebuie să fie comunicate solicitantului prin intermediul formularului tipizat care figurează în anexa VI la Codul de vize, constituie un argument în favoarea interpretării potrivit căreia lista motivelor de refuz enumerate la alineatul (1) al acestei dispoziții este exhaustivă.
- 39 Formularul tipizat prevăzut în anexa VI menționată cuprinde de altfel zece rubrici pe care autoritățile competente le bifează pentru a comunica solicitantului unei vize motivarea deciziei de refuz care a fost adoptată în privința sa. Primele nouă rubrici corespund fiecare unuiia dintre motivele de refuz enumerate la articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize. A zecea rubrică menționează motivul de refuz prevăzut în mod specific la articolul 35 alineatul (6) din acest cod coroborat cu litera (b) a alineatului (1) al aceluiași articol, care precizează că se resping cererile de viză prezentate în mod nejustificat la frontierele externe.
- 40 Pe de altă parte, articolul 32 alineatul (5) din codul menționat obligă statele membre să introducă datele privind vizele refuzate în Sistemul de Informații privind Vizele (VIS), în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul VIS.

- 41 Reiese din cuprinsul articolului 12 alineatul (2) din acest din urmă regulament că, în cadrul acestei înregistrări în VIS, autoritatea competentă care a refuzat viza trebuie să adauge în dosarul de cerere motivul sau motivele refuzului de a acorda viza care au fost reținute în privința solicitantului. Dispoziția menționată cuprinde o listă a motivelor de refuz dintre care trebuie alese motivul sau motivele de refuz înregistrate în VIS. Această listă corespunde listei prevăzute la articolul 32 alineatul (1) și la articolul 35 alineatul (6) din Codul de vize, reprodusă în formularul tipizat care figurează în anexa VI la acesta.
- 42 În plus, întrucât articolul 34 alineatul (6) din Codul de vize prevede că deciziile de anulare sau de revocare se comunică solicitantului tot prin intermediul formularului tipizat care figurează în anexa VI la acest cod, rezultă că autoritatea competentă trebuie să indice solicitantului a cărui viză este anulată sau revocată care este condiția de eliberare a vizei care nu este sau nu mai este îndeplinită referindu-se la unul dintre motivele de refuz prevăzute la articolul 32 alineatul (1) și la articolul 35 alineatul (6) din codul menționat și reluate în anexa VI la acesta.
- 43 În plus, faptul că, potrivit articolului 34 din Codul de vize, motivele de respingere a unei cereri de viză coincid cu cele care justifică anularea sau revocarea acesteia înseamnă că acceptarea posibilității ca un stat membru să stabilească că autoritățile sale competente trebuie să refuze o viză pentru un motiv care nu este prevăzut în acest cod ar trebui să conducă și la acceptarea posibilității ca acest stat să prevadă că respectivele autorități trebuie să anuleze sau să revoce vizele pentru un motiv echivalent, astfel încât să se asigure coerența unui sistem în care lipsa unei condiții de eliberare a vizei împiedică validitatea acesteia.
- 44 Cu toate acestea, reiese din cuprinsul articolului 34 alineatele (1) și (2) din respectivul cod că o viză poate fi anulată sau revocată de autoritățile competente ale altui stat membru decât statul care a eliberat viza.
- 45 Un astfel de sistem presupune o armonizare a condițiilor de eliberare a vizelor uniforme care exclude existența unor divergențe între statele membre în ceea ce privește stabilirea motivelor de refuz al unor asemenea vize.
- 46 Astfel, în lipsa acestei armonizări, autoritățile competente ale unui stat membru a cărui legislație cuprinde motive de refuz, de anulare și de revocare ce nu sunt prevăzute în Codul de vize ar fi obligate să anuleze vize uniforme eliberate de un alt stat membru bazându-se pe un motiv pe care autoritățile competente din statul membru care a eliberat vizele nu îl puteau invoca împotriva solicitanților în cadrul examinării cererilor de viză.
- 47 Analiza contextului în care se înscrie articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize demonstrează, așadar, că autoritățile competente ale statelor membre nu pot refuza să elibereze o viză uniformă bazându-se pe un alt motiv decât cele prevăzute de acest cod.
- 48 În ceea ce privește, în al treilea rând, obiectivele urmărite de codul menționat, trebuie să se constate că acestea susțin interpretarea de mai sus.
- 49 Astfel, reiese din cuprinsul considerentului (28) al Codului de vize și din cel al articolului 1 alineatul (1) din acesta că respectivul cod urmărește în special să stabilească condițiile de eliberare a vizelor uniforme, ceea ce nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre și, în consecință, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii.
- 50 Interpretarea potrivit căreia Codul de vize s-ar limita să reglementeze procedurile de eliberare a vizelor și să oblige statele membre să refuze să elibereze vize în anumite situații precise, fără a stabili însă condiții armonizate pentru eliberarea vizelor, este, așadar, incompatibilă cu însuși obiectivul acestui cod.

- 51 În plus, Curtea a stabilit deja că Codul de vize reglementează condițiile de eliberare, de anulare sau de revocare a vizelor uniforme (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 aprilie 2012, Vo, C-83/12 PPU, punctul 42).
- 52 Pe de altă parte, facilitarea călătoriilor legitime, menționată în considerentul (3) al Codului de vize, ar fi amenințată în cazul în care un stat membru ar putea să decidă în mod discreționar să refuze o viză unui solicitant care îndeplinește toate condițiile de eliberare stabilite de Codul de vize adăugând un motiv de refuz celor enumerate la articolul 32 alineatul (1) și la articolul 35 alineatul (6) din acest cod, chiar dacă legiuitorul Uniunii nu a considerat că un astfel de motiv permite să li se refuze resortisanților statelor terțe posibilitatea de a obține o viză uniformă.
- 53 În plus, adoptarea unei astfel de practici de către un stat membru ar încuraja solicitanții de vize să se adreseze cu prioritate celorlalte state membre pentru a obține o viză uniformă. Prin urmare, și obiectivul, afirmat în cadrul considerentului (18) al Codului de vize, de a garanta o aplicare armonizată a dispozițiilor legislative în vederea împiedicării fenomenului de „visa shopping” se opune unei astfel de interpretări a articolului 32 alineatul (1) din acest cod.
- 54 Tot astfel, obiectivul de a evita aplicarea unui tratament diferit solicitanților de viză, care este de asemenea enunțat în cadrul considerentului (18) menționat, nu ar putea fi atins în cazul în care criteriile de eliberare a unei vize uniforme ar putea varia în funcție de statul membru în care este prezentată cererea de viză.
- 55 Rezultă din toate aceste elemente că autoritățile competente nu pot respinge o cerere de viză uniformă decât în cazurile în care poate fi invocat în privința solicitantului unul dintre motivele de refuz enumerate la articolul 32 alineatul (1) și la articolul 35 alineatul (6) din Codul de vize.
- 56 Cu toate acestea, este important de subliniat că aprecierea situației individuale a unui solicitant de viză, realizată pentru a se stabili dacă există vreun motiv care să justifice respingerea cererii sale, implică efectuarea unor evaluări complexe, bazate, printre altele, pe personalitatea solicitantului, pe integrarea sa în țara în care locuiește, pe situația politică, socială și economică a acesteia din urmă, precum și pe eventuala amenințare pe care ar reprezenta-o venirea acestui solicitant pentru ordinea publică, siguranța internă, sănătatea publică sau relațiile internaționale ale unuia dintre statele membre.
- 57 Astfel de evaluări complexe implică elaborarea unor previziuni referitoare la comportamentul previzibil al respectivului solicitant și trebuie să se bazeze în special pe o cunoaștere aprofundată a țării în care locuiește acesta din urmă, precum și pe analiza unei serii de documente, care trebuie verificate din punctul de vedere al autenticității și al veridicității conținutului, și a declarațiilor solicitantului, a căror fiabilitate va trebui să fie apreciată, astfel cum prevede articolul 21 alineatul (7) din Codul de vize.
- 58 În această privință, diversitatea documentelor justificative pe care se pot baza autoritățile competente, o listă neexhaustivă a acestora figurând în anexa II la codul menționat, și varietatea mijloacelor de care dispun aceste autorități, inclusiv convocarea solicitantului pentru un interviu, prevăzută la articolul 21 alineatul (8) din codul menționat, confirmă complexitatea examinării cererilor de viză.
- 59 În sfârșit, trebuie amintit că examinarea efectuată de autoritățile competente ale statului membru căruia i se adresează o cerere de viză trebuie să fie cât mai minuțioasă, dat fiind că eventuala eliberare a unei vize uniforme permite solicitantului, în limitele stabilite de Codul frontierelor Schengen, să intre pe teritoriul statelor membre.
- 60 Rezultă din cele de mai sus că autoritățile competente enumerate la articolul 4 alineatele (1)-(4) din Codul de vize beneficiază, în cadrul examinării cererilor de viză, de o largă marjă de apreciere, care privește condițiile de aplicare a articolului 32 alineatul (1) și a articolului 35 alineatul (6) din acest cod, precum și evaluarea faptelor pertinente, pentru a stabili dacă motivele enunțate în aceste dispoziții împiedică eliberarea vizei solicitate.

- 61 În plus, intenția legiuitorului Uniunii de a lăsa o largă marjă de apreciere respectivelor autorități rezultă din chiar modul de redactare a articolului 21 alineatul (1) și a articolului 32 alineatul (1) din codul menționat, dispoziții care obligă aceste autorități să „evalu[eze] [...] dacă solicitantul prezintă un risc de imigrație ilegală”, să acorde o „atenție deosebită” anumitor aspecte legate de situația acestuia din urmă și să stabilească dacă există „îndoieli întemeiate” cu privire la anumite elemente.
- 62 În consecință, autoritățile competente dispun de această marjă de apreciere, în special atunci când evaluează dacă există o îndoială întemeiată cu privire la intenția solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate, pentru a stabili dacă este necesar să fie invocat în privința acestui solicitant ultimul dintre motivele de refuz prevăzute la articolul 32 alineatul (1) litera (b) din Codul de vize.
- 63 Rezultă din considerațiile care precedă că este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 23 alineatul (4), articolul 32 alineatul (1) și articolul 35 alineatul (6) din Codul de vize trebuie interpretate în sensul că autoritățile competente ale unui stat membru nu pot refuza, în urma examinării unei cereri de viză uniformă, să elibereze o astfel de viză unui solicitant decât în cazul în care poate fi invocat în privința acestuia unul dintre motivele pentru respingerea cererii de viză enumerate în aceste dispoziții. Autoritățile menționate dispun în cadrul examinării acestei cereri de o largă marjă de apreciere, în ceea ce privește condițiile de aplicare a acestor dispoziții și evaluarea faptelor pertinente, pentru a stabili dacă poate fi invocat în privința solicitantului unul dintre aceste motive de refuz.

Cu privire la prima întrebare

- 64 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize coroborat cu articolul 21 alineatul (1) din acesta trebuie interpretat în sensul că obligația autorităților competente ale unui stat membru de a elibera o viză uniformă este condiționată de existența convingerii acestora din urmă cu privire la intenția solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate sau este suficient să nu existe o îndoială întemeiată cu privire la intenția solicitantului în această privință.
- 65 Rezultă din răspunsul dat la cea de a doua întrebare că autoritățile competente prevăzute la articolul 4 alineatele (1)-(4) din Codul de vize nu pot refuza să elibereze o viză uniformă decât în cazul în care poate fi invocat în privința solicitantului unul dintre motivele pentru respingerea cererii de viză enumerate la articolul 32 alineatul (1) și la articolul 35 alineatul (6) din acest cod.
- 66 Printre aceste motive de respingere a cererii de viză, este important să distingem motivul, prevăzut la articolul 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din codul menționat, întemeiat pe amenințarea pentru ordinea publică, siguranța internă sau sănătatea publică a unuia dintre statele membre pe care o poate reprezenta solicitantul de cel referitor la eventuala lipsă a intenției acestuia de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate, prevăzut la litera (b) a aceluiași alineat (1).
- 67 În ceea ce privește acest din urmă motiv de respingere a cererii de viză, articolul 32 alineatul (1) litera (b) din Codul de vize prevede printre altele că cererea de viză se respinge dacă există o îndoială întemeiată cu privire la intenția solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei pe care o solicită.
- 68 În consecință, nu se impune nicidecum condiția ca, pentru a stabili dacă autoritățile competente sunt obligate să elibereze o viză, acestea să aibă o certitudine cu privire la intenția solicitantului de a părăsi sau de a nu părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate. Autoritățile menționate au în schimb obligația de a stabili dacă există o îndoială întemeiată cu privire la această intenție.

- 69 În acest scop, autoritățile competente trebuie să efectueze o examinare individuală a cererii de viză, care, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 35 din concluzii, ține seama, pe de o parte, de situația generală din țara în care locuiește solicitantul și, pe de altă parte, de caracteristicile proprii acestuia din urmă, cum ar fi situația sa familială, socială și economică, eventuala existență a unor șederi legale sau ilegale anterioare în unul dintre statele membre, precum și legăturile pe care acesta le are în țara în care locuiește și în statele membre.
- 70 În această privință, după cum se precizează la articolul 21 alineatul (1) din Codul de vize, va trebui să se acorde o atenție deosebită riscului de imigrație ilegală, care, în cazul în care este dovedit, trebuie să determine autoritățile competente să respingă cererea de viză bazându-se pe existența unei îndoieli întemeiate cu privire la intenția solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate.
- 71 Pe de altă parte, este important de subliniat că, potrivit articolului 14 alineatul (1) litera (d) din Codul de vize, solicitantului îi revine obligația de a prezenta, atunci când depune o cerere de viză uniformă, informații care permit evaluarea intenției sale de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate.
- 72 Rezultă că solicitantul vizei trebuie să furnizeze informații, a căror credibilitate trebuie să fie dovedită cu ajutorul unor documente pertinente și fiabile, de natură să elimine îndoielile referitoare la intenția sa de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate, care pot fi determinate printre altele de situația generală din țara în care locuiește sau de existența unor fluxuri de migrare bine cunoscute între această țară și statele membre.
- 73 Având în vedere cele de mai sus, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize coroborat cu articolul 21 alineatul (1) din acesta trebuie interpretat în sensul că obligația autorităților competente ale unui stat membru de a elibera o viză uniformă este supusă condiției să nu existe o îndoială întemeiată cu privire la intenția solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate, având în vedere situația generală din țara în care locuiește solicitantul și caracteristicile proprii acestuia, stabilite în raport cu informațiile furnizate de acesta din urmă.

Cu privire la a treia întrebare

- 74 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă Codul de vize trebuie interpretat în sensul că se opune unei dispoziții din cadrul reglementării unui stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede că, atunci când sunt îndeplinite condițiile de eliberare prevăzute de acest cod, autoritățile competente au posibilitatea să elibereze o viză uniformă solicitantului, fără să se precizeze că sunt obligate să elibereze această viză.
- 75 În această privință, trebuie arătat că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, instanța națională are obligația ca, în cea mai mare măsură posibilă, să interpreteze dreptul intern în conformitate cu exigențele dreptului Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 ianuarie 2004, X, C-60/02, Rec., p. I-651, punctul 59, precum și Hotărârea din 11 ianuarie 2007, ITC, C-208/05, Rep., p. I-181, punctul 68).
- 76 Principiul unei interpretări conforme a dreptului intern, care este inerent sistemului tratatelor, în măsura în care permite instanței naționale să asigure, în cadrul competențelor sale, deplina eficacitate a dreptului Uniunii atunci când judecă litigiul cu care este sesizată, cere ca instanța națională să ia în considerare ansamblul dreptului național pentru a aprecia în ce măsură acesta poate fi aplicat astfel încât să nu conducă la un rezultat contrar dreptului Uniunii (Hotărârea din 16 decembrie 2010, Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, Rep., p. I-13083, punctul 50 și jurisprudența citată).

- 77 În consecință, în raport cu răspunsul dat la cea de a doua întrebare, instanța de trimitere are obligația să interpreteze, în măsura în care este posibil, dispoziția națională în discuție în litigiul principal în conformitate cu articolul 23 alineatul (4), cu articolul 32 alineatul (1) și cu articolul 35 alineatul (6) din Codul de vize, în sensul că autoritățile competente nu pot refuza să elibereze o viză uniformă unui solicitant decât în cazul în care poate fi invocat în privința acestuia unul dintre motivele pentru respingerea cererii de viză prevăzute la aceste articole.
- 78 Având în vedere cele de mai sus, este necesar să se răspundă la a treia întrebare că Codul de vize trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei dispoziții din cadrul reglementării unui stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede că, atunci când sunt îndeplinite condițiile de eliberare prevăzute de acest cod, autoritățile competente au posibilitatea să elibereze o viză uniformă solicitantului, fără să se precizeze că sunt obligate să elibereze această viză, în măsura în care o astfel de dispoziție poate fi interpretată într-un mod care este conform articolului 23 alineatul (4), articolului 32 alineatul (1) și articolului 35 alineatul (6) din codul menționat.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 79 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

- 1) **Articolul 23 alineatul (4), articolul 32 alineatul (1) și articolul 35 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) trebuie interpretate în sensul că autoritățile competente ale unui stat membru nu pot refuza, în urma examinării unei cereri de viză uniformă, să elibereze o astfel de viză unui solicitant decât în cazul în care poate fi invocat în privința acestuia unul dintre motivele pentru respingerea cererii de viză enumerate în aceste dispoziții. Autoritățile menționate dispun în cadrul examinării acestei cereri de o largă marjă de apreciere, în ceea ce privește condițiile de aplicare a acestor dispoziții și evaluarea faptelor pertinente, pentru a stabili dacă poate fi invocat în privința solicitantului unul dintre aceste motive de refuz.**
- 2) **Articolul 32 alineatul (1) din Regulamentul nr. 810/2009 coroborat cu articolul 21 alineatul (1) din acesta trebuie interpretat în sensul că obligația autorităților competente ale unui stat membru de a elibera o viză uniformă este supusă condiției să nu existe o îndoială întemeiată cu privire la intenția solicitantului de a părăsi teritoriul statelor membre înainte de expirarea vizei solicitate, având în vedere situația generală din țara în care locuiește solicitantul și caracteristicile proprii acestuia, stabilite în raport cu informațiile furnizate de acesta din urmă.**
- 3) **Regulamentul nr. 810/2009 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei dispoziții din cadrul reglementării unui stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede că, atunci când sunt îndeplinite condițiile de eliberare prevăzute de acest cod, autoritățile competente au posibilitatea să elibereze o viză uniformă solicitantului, fără să se precizeze că sunt obligate să elibereze această viză, în măsura în care o astfel de dispoziție poate fi interpretată într-un mod care este conform articolului 23 alineatul (4), articolului 32 alineatul (1) și articolului 35 alineatul (6) din codul menționat.**

Semnături